

Plats och tid

Sessionssalen, Hoven, Jönköping kl. 13:00 – 15:55

Beslutande

Christer Sjöberg (S), ordförande
Åsa Liborn (S)
Gabriel Marko (S)
Bo Hjalmarsson (S)
Anders Bertling (S)
Arnold Sigonius (C)
Kenneth Kindblom (V)
Elisabeth Karlquist (L)
Henrik Larsen (M)
Helene Hellström (M)
Jan Walgeby (M), ersätter Bernth Björkhag (M)
Ida Kors (SD)
Agnetha Lundberg (SD)
Martina Axene (KD)
Eva Stråth (KD)

Övriga närvarande

Inga-Maj Johansson (S)
Amanda Rajala (S)
Lise-Lotte Finell (C)
Anne Falk (V)
Per-Åke Göransson (MP)
Irene Tengberg Herrstedt (M)
Dick Magnusson (M)
Riva Lazar (SD)
Eva Berndtsson (KD)
Bertil Carlzon (KD)
Stefan Österström, socialdirektör
Helena Stenow, funktionschef
Eva Astliden Milton, ekonomichef § 51
Hanna Westling, utvecklingsledare § 54
Ida Källner, utvecklingsledare § 54
Sofia Lager Millton, områdeschef § 54
Sofia Nyström, områdeschef § 55-56
Rickard Boson, arbetsmarknadschef utbildningsförvaltningen § 56
Anna Eveberg, nämndsekreterare

Utses att justera

Ida Kors

Ordförande

Christer Sjöberg

Sekreterare

Anna Eveberg

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Paragrafer

49-51, 53-62

Justerings plats och tid

Protokollet justeras digitalt 2026-03-25

Signaturer

Se protokollets sista sida

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Individ- och familjeomsorgsnämnden
Sammanträdesdatum	2026-03-17
Datum för anslags uppsättande	2026-03-26
Datum för anslags nedtagande	2026-04-17
Förvaringsplats för protokollet	Socialförvaltningen, digitalt

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Innehåll	Sida
§ 49 Fastställande av dagordning	4
§ 50 Informationsärende: Nytt inom förvaltningen	5 - 6
§ 51 Fördjupad månadsrapport för uppföljning av ekonomi och verksamhet till och med februari 2026	7
§ 53 Dokumentationskrav för insatser utan behovsprövning – resultat av kartläggning för individ- och familjeomsorgen	8 - 9
§ 54 Informationsärende: Kvalitetsuppföljning familjehem	10
§ 55 Informationsärende: Försörjningsstöd	11
§ 56 Införande av aktivitetskrav inom försörjningsstöd	12 - 13
§ 57 Yttrande över Motion om säkra boendemiljöer för placerade barn	14 - 15
§ 58 Meddelanden	16
§ 59 Anmälan av delegationsbeslut	17
§ 60 Kurser och konferenser	18
§ 61 Godkännande av förrättningar	19
§ 62 Övrigt	20

§ 49

Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 50

Informationsärende: Nytt inom förvaltningen

Föredragande: Stefan Österström, socialdirektör och Helena Stenow, funktionschef

Rutin om eventuell justering av framtida anvisningstal

Presidiet har behandlat ett förslag till rutin för hur eventuella justeringar av framtida anvisningstal ska hanteras. Arbetet utgår från det uppdrag som kommunfullmäktige beslutade om den 22 januari 2026. Om Jönköpings kommun överväger att ta emot ett utökat antal flyktingar, exempelvis tio personer fler än tidigare fastställt, innebär rutinen att förvaltningen bereder ärendet, att frågan därefter tas upp för diskussion i presidiet och att beslut sedan fattas av nämnden.

Återkoppling av arbete i särskild styrgrupp

En särskild styrgrupp arbetar med nämndens ekonomiska förutsättningar. Arbetet pågår och bedömningen är att omfattande åtgärder behöver vidtas. Nämnden kommer att få fortlöpande information om arbetets utveckling.

Återredovisning från Inspektionen för vård och omsorg avseende utredning inom barn och unga

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har genomfört en nationell tillsyn av samtliga kommuner avseende myndighetsutövningen inom området barn och unga. IVO framhåller i sin återkoppling att kommunen behöver säkerställa tydliga rutiner som innebär att beslut alltid fattas i ärenden. Kommunen behöver även i sitt svar förtydliga och stärka sina argument med utgångspunkt i ambitionen att alltid agera korrekt och rättssäkert.

Uppföljning av granskningar genomförda av kommunrevisionen

Kommunrevisionen har tidigare genomfört en granskning av hur arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet inom försörjningsstöd bedrivs. Revisionen bedömer att det kvarstår behov av stärkt formell styrning och systematiska riskbedömningar gällande bidragsbrott. Uppföljningen av granskningen finns bilagd som ett meddelande i nämndens handlingar.

Upphandling av familjerådgivning

En ny upphandling av familjerådgivning förbereds eftersom det nuvarande avtalet löper ut vid årsskiftet. Jönköpings kommun genomför upp-

handlingen tillsammans med övriga kommuner i länet. Ett förslag till nytt avtal kommer att lämnas till nämnden för behandling och beslut i april.

Anonym skrivelse

Det har inkommit en anonym skrivelse till nämndens presidium samt utskottens presidier. Skrivelsen lyfter bland annat fram att omorganisationen upplevs ha skapat betydande oreda i verksamheten. Skrivelsen hantearas av funktionschef som en anonym synpunkt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 51

Fördjupad månadsrapport för uppföljning av ekonomi och verksamhet till och med februari 2026

In/2026:12 040

Sammanfattning

Enligt den tidplan för verksamhetsuppföljning 2026 som individ- och familjeomsorgsnämnden fastställt ska fördjupad månadsrapport till och med februari 2026 redovisas vid sammanträdet i mars.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, daterat 2026-03-05

Fördjupad månadsrapport, daterad 2026-03-05

Socialförvaltningens förslag

Socialförvaltningens förslag till beslut:

- Individ- och familjeomsorgsnämndens fördjupade månadsrapport för uppföljning av ekonomi och verksamhet till och med februari 2026 godkänns.

**Individ- och familjeomsorgsnämndens behandling
2026-03-17**

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

- Individ- och familjeomsorgsnämndens fördjupade månadsrapport för uppföljning av ekonomi och verksamhet till och med februari 2026 godkänns.

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen

Stadskontoret

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Kommunrevisionen

§ 53

Dokumentationskrav för insatser utan behovsprövning – resultat av kartläggning för individ- och familjeomsorgen

In/2026:17 700

Sammanfattning

Den 1 juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. Lagen innebar bland annat utökade möjligheter för kommunerna att erbjuda insatser utan behovsprövning (IUB), samtidigt som kravet på dokumentation utvidgades till att även omfatta dessa insatser.

Inför lagändringen beslutade individ- och familjeomsorgsnämnden i juni 2025 att vissa insatser *både* ska kunna ges utan behovsprövning *och* undantas från dokumentationskravet. Nämnden gav samtidigt individ- och familjeomsorgen i uppdrag att kartlägga dokumentationskravet för respektive verksamhet. Kartläggningen bifogas detta tjänsteutlåtande.

Kartläggningen överensstämmer i stora delar med nämndens beslut från juni 2025, men några avvikelser finns. Bland annat föreslås att följande insatser ska dokumenteras på individnivå, men med möjlighet att genomföra upp till tre samtal utan dokumentation:

- Stöd till brottsutsatta och vittnen
- Fältgruppens individuella stöd till ungdomar och föräldrar
- Föräldrastödets individuella stöd till föräldrar
- Stödsamtal till individer på anstalt och häkte

Följande insatser föreslås vara undantagna dokumentation på individnivå och ska endast dokumentera statistikuppgifter för verksamhetsuppföljning

- Efter barnförhöret
- Medling
- Samarbetssamtal inom familjerätten
- Generella föräldragrupper
- Föräldrastödets öppna insatser
- KAST-mottagningen
- Anhörigstöd
- Upp till tre samtal på Junepol
- Budget- och skuldrådgivningen

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, daterat 2026-02-18

Dokumentationskrav för insatser utan behovsprövning – resultat av kartläggning för individ- och familjeomsorgen, daterad 2026-01-30

Socialförvaltningens förslag

Socialförvaltningens förslag till beslut:

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande utgör nämndens yttrande i ärendet.

Individ- och familjeomsorgsnämndens behandling 2026-03-17

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande utgör nämndens yttrande i ärendet.

Beslutet expedieras till:

Helena Stenow, funktionschef

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 54

Informationsärende: Kvalitetsuppföljning familjehem

Föredragande: Hanna Westling och Ida Källner, utvecklingsledare

Kvalitetsenheten har genomfört en uppföljning av familjehemsplaceringar till följd av ett ovanligt stort antal sammanbrott i början av 2025. Uppföljningen syftar både till att analysera orsakerna till sammanbrotten och till att belysa familjehemmens perspektiv på verksamheten.

Arbetet omfattar tre delar: en dokumentationsbaserad analys av sammanbrotten, en forskningsöversikt samt intervjuer med sex familjehem med varierande erfarenheter av placeringar.

Intervjuerna bekräftar till stor del vad forskning visar om framgångsfaktorer inom familjehemsvård. Betydelsefulla faktorer är god förberedelse tid inför placering, kontinuitet i personalgruppen, tydlig och ärlig kommunikation samt ett aktivt stöd till familjehemmen i både praktiska och relationella frågor. Utbildning och erfarenhetsutbyte framhålls som angelägna delar, liksom vikten av att barnets perspektiv genomsyrar både placering och kontakt med biologiska föräldrar.

Uppföljningen har inte identifierat nya insikter, men den har lyft fram familjehemmens röster och tydliggjort viktiga utvecklingsområden i verksamheten.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 55

Informationsärende: Försörjningsstöd

Föredragande: Sofia Nyström, områdeschef

Förvaltningen redovisar en aktuell lägesbild av utvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll som får försörjningsstöd har fortsatt att öka under 2025 och trenden håller i sig under årets två första månader 2026. Prognosen visar på ett fortsatt ökat inflöde av nya hushåll. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har stigit i motsvarande takt.

En växande andel hushåll får bistånd under längre tid än tio månader. Denna grupp bedöms vara komplex och står långt från arbetsmarknaden, vilket gör att det krävs särskilt riktade och samordnade insatser. Förvaltningen ser på sikt en möjlighet till minskning genom bland annat förstärkt arbete kopplat till kommande aktivitetskrav.

Väntetiderna för nybesök har varit ansträngande sedan sommaren 2025 men har nu minskat efter genomförda åtgärder. Trots detta kvarstår ett högt tryck i mottagningen. Handläggarna fattar över 2 000 beslut per månad, vilket motsvarar omkring 40–50 beslut per handläggare.

Den samlade bedömningen är att tre tydliga faktorer präglar verksamheten: ett ökat antal hushåll med ekonomiskt bistånd, fler hushåll som har bistånd under längre tid samt stigande kostnader. Prioriterade områden framåt är arbetet mot långvarigt bistånd, stärkt samverkan kring arbetsmarknadsinsatser samt förberedelser inför införandet av aktivitetskravet den 1 juli 2026.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 56

Införande av aktivitetskrav inom försörjningsstöd

In/2026:2 700

Sammanfattning

Regeringen har aviserat ett lagstadgat aktivitetskrav inom försörjningsstödet med planerat ikraftträdande den 1 juli 2026. Reformen innebär att vuxna personer som uppbär försörjningsstöd och som bedöms ha aktivitetsförmåga ska delta i aktivitet för att ha rätt till bistånd.

Införandet innebär ett omfattande kommunalt åtagande med betydande organisatoriska och ekonomiska konsekvenser. För att säkerställa rättssäkerhet och likvärdig tillämpning i kommunen krävs tydliga politiska beslut om ansvarsfördelning, reglementesändringar samt finansiering. Ärendet föreslås därför överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Införande av aktivitetskrav inom försörjningsstödet

Bilaga 1 – Fördjupat tjänsteutlåtande

Bilaga 2 – Reglementesändringar

Bilaga 3 – Ekonomiska konsekvenser

Bilaga 4 – Sammanfattning projekt- och införandeplan

Socialförvaltningens förslag

- Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande i ärendet och att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning,
- Ställa sig bakom förslag till förtydligad ansvarsfördelning mellan nämnderna, där individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende aktivitetskravet och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för genomförande av aktiviteter,
- Ställa sig bakom förslag till reglementesändringar som tydliggör nämndernas respektive ansvarsområden i samband med införandet av aktivitetskravet, samt
- Begära medel för 2026 från statsbidrag för ändamålet om 5 700 000 kronor till individ- och Familjeomsorgsnämnden samt 6 700 000 kronor till arbetsmarknads- och utbildningsnämnden

- Notera informationen om bedömda ekonomiska konsekvenser och risk för otillräcklig statlig finansiering samt att frågan kan komma att kräva ställningstagande i kommande budgetprocess.

Individ- och familjeomsorgsnämndens behandling 2026-03-17

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

- Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande i ärendet och att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning,
- Ställa sig bakom förslag till förtydligad ansvarsfördelning mellan nämnderna, där individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende aktivitetskravet och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för genomförande av aktiviteter,
- Ställa sig bakom förslag till reglementesändringar som tydliggör nämndernas respektive ansvarsområden i samband med införandet av aktivitetskravet, samt
- Begära medel för 2026 från statsbidrag för ändamålet om 5 700 000 kronor till individ- och Familjeomsorgsnämnden samt 6 700 000 kronor till arbetsmarknads- och utbildningsnämnden
- Notera informationen om bedömda ekonomiska konsekvenser och risk för otillräcklig statlig finansiering samt att frågan kan komma att kräva ställningstagande i kommande budgetprocess.

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 57

Yttrande över Motion om säkra boendemiljöer för placerade barn

In/2025:85 700

Sammanfattning

Individ- och familjeomsorgsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motion om säkra boendemiljöer för placerade barn.

Angelica Lundberg (SD) har i motion den 13 oktober 2025 framfört att Jönköpings kommun brister i kontrollen av jour- och familjehem avseende säkerställandet av lagenlig och säker boendemiljö. Motionären påstår att kommunen har en allmän checklista för bedömning av familjehem som utgår ifrån Socialstyrelsens allmänna råd. Däremot anser motionären att det saknas rutiner för att säkerställa att hemmet uppfyller allmänna lagkrav på den fysiska boendemiljön.

Motionären föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

- Att i enlighet med motionens intentioner genomföra en översyn av de rutiner och riktlinjer som används vid bedömning av jour- och familjehem i syfte att säkerställa att bygglov finns för bostadsutrymmen som används för placerade barn och att dessa uppfyller gällande lagkrav.
- Att genomföra en översyn av de jour- och familjehem som redan är godkända för att säkerställa att samtliga placerade barn har laggodkända boendeytor med tillräcklig ventilation, dagsljus, och fullgott brandskydd.
- Att redovisa resultatet av denna översyn och eventuella åtgärdsförslag till kommunfullmäktige inom sex månader.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, daterat 2026-01-13

Bilaga 3 Miljö och säkerhet i hemmet

Remiss, Motion om säkra boendemiljöer för placerade barn, daterad 2025-12-15

Yttrande från Sverigedemokraterna

Socialförvaltningens förslag

Socialförvaltningens förslag till beslut:

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande utgör nämndens svar på motionen

Individ- och familjeomsorgsnämndens behandling 2026-03-17

Yrkanden

Agnetha Lundberg (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas yttrande.

Christer Sjöberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag och yrkandet från Agnetha Lundberg (SD) och finner att nämnden har beslutat enligt förvaltningens förslag.

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande utgör nämndens svar på motionen

Deltar inte i beslutet

Martina Axene (KD), Eva Stråth (KD), Henrik Larsen (M), Helene Hellström (M) och Jan Walgeby (M) deltar inte i beslutet.

Reservationer

Agnetha Lundberg (SD) reserverar sig mot beslutet.

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen

Helena Stenow, funktionschef

Sofia Lager Millton, områdeschef

Stefan Österström, socialdirektör

§ 58

Meddelanden

- a) Beslut kommunstyrelsen 2026-02-24 § 51, Yttrande över Remiss av betänkandet Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro (SOU 2025:108)
- b) Information från revisorerna 2026-02-19, uppföljning av fyra granskningar från 2023 och 2024
- c) Kommunrevisionens granskning av intern kontroll, 2026-02-19
- d) Slutrapport Förebyggande i prio-omårdena, 2026-03-06
- e) Socialförvaltningens förvaltningssamverkan 2026-03-09

Individ- och familjeomsorgsnämnden godkänner redovisningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 59

Anmälan av delegationsbeslut

Det finns inga delegationsbeslut att anmäla.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 60

Kurser och konferenser

Det finns inga kurser eller konferenser att anmäla.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 61

Godkännande av förrättningar

- a) Budgetmöte, den 20 februari 2026 klockan 08:30-16:00. Närvarande: Kenneth Kindblom (V) och Christer Sjöberg (S)
- b) Styrgruppsmöte IFO, den 23 februari 2026 klockan 11:00-12:00. Närvarande: Ida Kors (SD), Kenneth Kindblom (V) och Christer Sjöberg (S)
- c) Mellanpresidium, den 23 februari 2026 klockan 13:00-15:00. Närvarande: Ida Kors (SD), Kenneth Kindblom (V) och Christer Sjöberg (S)
- d) Workshop Vision Södra Vättern, den 27 februari 2026 klockan 08:30-12:00. Närvarande: Ida Kors (SD)
- e) Budgetmöte, den 4 mars 2026 klockan 09:00-12:00. Närvarande: Kenneth Kindblom (V) och Christer Sjöberg (S)
- f) Styrgruppsmöte IFO, den 9 mars 2026 klockan 11:00-12:00. Närvarande: Ida Kors (SD), Kenneth Kindblom (V) och Christer Sjöberg (S)

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

- Individ- och familjeomsorgsnämnden godkänner att redovisat deltagande vid förrättning skett på uppdrag av nämnden.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 62

Övrigt

Helene Hellström (M) påminner om att delta i utvärderingen gällande digital arvodeshantering.

Irene Tengberg Herrstedt (M) tipsar om en dokumentär som berör lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.

Nämnden har inga övriga frågor.